

Nr 1107

Av herr Magnusson i Borås m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 56, angående ökade resurser för statlig företagsetablering inom ramen för ett särskilt bolag, m. m.

(Lika lydande med motion nr 964 i Första kammaren)

I november 1968 tillkallade statsrådet Wickman en delegation för statlig industrietablering i syfte att genom statligt företagande skapa nya sysselsättningstillfällen framför allt i skogslänen. I 1968 års riksdagsberättelse meddelas att delegationens arbete beräknades pågå under hela 1969.

I proposition nr 56 år 1969 anför statsrådet att delegationen tillkallades som ett provisorium i avvaktan på att en ny organisation för den statliga företagsgruppen skulle kunna skapa bättre förutsättningar och former för en expansion av den statliga företagsamheten. Uppdraget att framlägga förslag till en sådan organisation har ålagts den s. k. företagsdelegationen. Denna framlade i januari 1969 ett delbetänkande betitlat »Förslag till samordning». I föreliggande proposition meddelas att remissbehandlingen av detta delbetänkande nu är slutförd och att delegationens förslag är under beredning inom industridepartementet.

Kungl. Maj:t har i förevarande proposition brutit ut en begränsad del av de frågor som i företagsdelegationens delbetänkande berör den statliga företagsamheten. Det kan starkt ifrågasättas om en särbehandling av ett mindre avsnitt inte allvarligt försvårar möjligheterna att skapa en funktionsduglig och rationell organisationsform för hela den omfattande verksamhet som statligt företagande utgör. Likaledes finns risk att det särbehandlade avsnittet ej får den utformning som är motiverad med hänsyn till den vikt som bör åläggas detsamma. Frågan om formerna för bedrivandet av statlig företagsamhet är enligt vår uppfattning av sådan karaktär att det är av stor betydelse att riksdagen får möjlighet att fatta beslut i berörda frågor med ett tillfredsställande beslutsunderlag. Dessa krav kan inte sägas vara uppfyllda beträffande Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 56.

Vi förutsätter emellertid att vederbörande utskott erhåller en fullständig redovisning av berörda frågor för att i möjligaste mån kompensera den bristfälliga redovisningen i propositionen.

SVETAB:s målsättning anges i propositionen vara att skapa nya arbets-

tillfällen genom etablerandet av nya och utbyggnad av befintliga företag. Vidare sägs att särskild uppmärksamhet bör ägnas åt industrietablering i regioner med sysselsättningsvårigheter. Strävan att söka skapa nya arbetstillfällen — framför allt i Norrland — måste hälsas med tillfredsställelse. Det kan dock ifrågasättas om skapandet av SVETAB är det mest ändamålsenliga och effektiva sättet att åstadkomma nödvändiga förbättringar av arbetsmarknadssituationen i Norrland. Flera metoder, som synes oss bättre, har anvisats i partimotioner från moderata samlingspartiet vid årets riksdag.

Mot bakgrund av regeringens oförmåga att vidta erforderliga åtgärder för att på ett avgörande sätt förbättra förhållandena i Norrland är det dock nödvändigt att tillgripa speciella åtgärder. Detta gäller framför allt i Norrbottens län där staten har ett särskilt ansvar för utvecklingen på grund av att staten är ägare till den övervägande delen av länets betydande naturtillgångar. Staten har dessutom på olika sätt inskränkt enskildas initiativmöjligheter inom länet, t. ex. genom inmutningsförbudet.

Det ovan anförda utgör enligt vår uppfattning skäl för att SVETAB:s verksamhet i allt väsentligt koncentreras till Norrbottens län. SVETAB bör därvid ägna speciell uppmärksamhet åt de möjligheter till sysselsättningskapande verksamheter som kan grunda sig på de av staten ägda eller kontrollerade tillgångarna. SVETAB bör därvid ej begränsa sin verksamhet till att etablera statlig företagsamhet utan i möjligaste mån även stimulera det enskilda näringslivet.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag om teckning av aktier i SVETAB m. m. måtte besluta att bolagets verksamhet skall koncentreras till Norrbottens län samt i första hand inriktas på att bättre utnyttja de av staten ägda eller kontrollerade tillgångarna i länet.

Stockholm den 9 april 1969

Tage Magnusson (m)

i Borås

Per Petersson (m)

i Gäddvik

Erik Hovhammar (m)

Arvid Enarsson (m)

Rolf Clarkson (m)

Staffan Burenstam Linder (m)